

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.II.10.007/2025/5.

A tanács tagjai: dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró
dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
dr. Osztovits András bíró

Felperesek jogutódként:

I.r. felperesi jogutód (cím1) I. rendű
II.r. felperesi jogutód (cím2) II. rendű
III.r. felperesi jogutód (cím3) III. rendű
IV.r. felperesi jogutód (cím1) IV. rendű

A felperesek jogi képviselője:

Illich Ügyvédi Iroda (cím4, ügyintéző: dr. Illich Éva ügyvéd)

Az alperes: alperes (cím5)

Az alperes jogi képviselője:

Generál Ügyvédi Iroda (cím6, ügyintéző: dr. Generál Ivett ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.029/2024/5.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 21.M.70.436/2021/80.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítélető Tábla 1.Mf.31.029/2024/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek – 15 nap alatt – 280.000 (kettőszáznyolcvanezer) forint és 75.600 (hetvenötezer-hatszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhatóság illetékbevételei számlájára – 642.184 (hatszáznegyvenkétezer-száznyolcvannégy) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás

[1] Az időközben elhunyt felperesek jogelődje a felperesek jogelődje 2016. október 17-től állt az alperes alkalmazásában sofőr munkakörben. Munkaköri feladatai közé tartozott az alperes által biztosított daruval felszerelt nyerges vontatóval a számára kijelölt szállítási, valamint darus tehermozgatási feladatok elvégzése.

[2] 2017. augusztus 9-től 11-ig azt a feladatot kapta, hogy az M1-es autópályán ... kilométerénél egy helységeknél kialakított tengelysúlymérő állomásra 70-80 villanyoszlopot szállítson le, majd az építési területen azok helyreállításánál daruval közreműködjön. A munkavégzés egyik napján délután, amikor az utolsó villanyoszlopot készült a helyére állítani, a gépjármű bal oldalára állt, és megkezdte a daru letalpalását. Mivel a nyergesvontató mellett nem sokkal friss betonozás kezdődött, a bal oldali talpat nem húzta előírászerűen oldalra, hanem eredeti, betolt helyzetében engedte le egy már régebben betonozott, járműforgalom céljára használt területre. Miközben előre hajolva azt figyelte, hogy a daru talpa rendben érkezik-e meg az alátámasztó felületről, egy tompa, kemény tárgy a bal szemébe csapódott. Szeme az erős ütéstől fájni kezdett, amit jelzett az ott dolgozóknak, ők azonban különösebb elváltozást nem észleltek. Ezt követően tovább folytatta a munkát, majd

hazavezette a nyerges vontatót. Eközben tapasztalta, hogy a daru bal talpánál a házilagosan odaszerelt zárszerkezet csapszegének biztosító szege hiányzik, ezért azt dróttal pótolta.

[3] Mivel bal szemében a fájdalom egyre rosszabb lett, augusztus 12-én felkereste az ügyeletet, ahol szemén idegen test ütközésének nyomait, ezzel összefüggésben a szemnyomás megnövekedését észlelték, és fájdalomcsillapító, valamint szemnyomáscsökkentő cseppek használatát írták elő. A felperes jelezte felettesének is a baleset megtörténtét, a felírt cseppek alkalmazása mellett pedig még néhány napot dolgozott. Fájdalmai és szempanaszai olyan mértékben fokozódtak, hogy szeptember 16-át követően már nem vállalt munkát.

[4] Az alperes 2017. augusztus 31-vel a felperes munkaviszonyát a társadalombiztosítási szerveknél megszűntnek jelentette le anélkül, hogy a jogviszonyt formálisan megszüntette volna, illetve, hogy erről a felperesnek tájékoztatást adott volna. A néhai munkavállaló később állást keresett, de próbálkozásai a szeme állapota miatt nem jártak sikerrel.

[5] Az alperes kérés ellenére a balesetről jegyzőkönyvet nem vett fel, a munkavállaló emiatt munkavédelmi eljárást kezdeményezett. A hivatal 2018. május 11-én kelt határozatával a balesetet munkabalesetnek minősítette, és elrendelte annak kivizsgálását. Az alperes 2018. június 25-én kiállította a munkahelyi baleseti jegyzőkönyvet és a munkabalesetet nyilvántartásba vette.

[6] A baleset következtében a szemlencsét tartó idegrostok egy része elszakadt, amit műtési úton tudtak helyrehozni. A munkavállaló folyamatosan gyulladáscsökkentő és fájdalomcsillapító készítmények alkalmazására kényszerült, térlátásának hiánya miatt nehézségei voltak a közlekedésben, saját maga autót vezetni nem tudott, és a tömegközlekedésben is bizonytalanul vett részt. Helyreállító szemműtétje 2018. november 19-én történt, amikor bal szemén egyre jobban kialakuló szürkehályog problémája is megoldást nyert. A műtétet követően három hónapig újra fokozottabb hozzátartozói segítségre szorult a mindennapi életvitelben, ebben az időszakban semminemű házimunkát nem tudott végezni, önálló közlekedésre képtelen volt.

[7] A műtét során a felperesek jogelődje látásának helyreállítása teljes mértékben nem sikerült, pupillája fényre nem szűkült, szeme nedvességét folyamatos műkönnyes kezeléssel kellett segíteni. A sérült, műtött szemnél gyakorivá vált a gyulladás, amelyre alkalmasszerűen fájdalomcsillapító, gyulladáscsökkentő készítményeket kellett alkalmazni, fényvédelemként pedig minden olyan helyzetben napszemüvegeket kellett viselnie, amikor a fény erős volt körülötte.

[8] Hivatal2 szakértői bizottsága 2019. december 14-én kelt határozatával 10%-os össz-szervezeti egészségkárosodást állapított meg azzal, hogy az egészségkárosodás teljes egészében látászervi és üzemi baleseti eredetű.

[9] A munkavállaló 2024. június 25-én elhalálozott.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[10] A felperesek jogelődje keresetében az alperes kötelezését kérte kamatokkal 4.000.000 forint sérelemdíj, 450.000 forint gyógyszer-többletköltség, 434.000 forint gondozási többletköltség, 1.612.314 forint háztartási és ház körüli kisegítő többletköltség, 375.000 forint közlekedési üzemanyag többletköltség, 447.664 + 51.020 forint közlekedési kísérő többletköltsége, 10.214.800 forint keresetvesztés, 19.541 forint fényvédelem többletköltsége megfizetésére. 2023. november 1-től véghatáridő nélkül járadékként kérte az

alperes kötelezését havi 6.000 forint gyógyszer-többletköltség, havi 26.280 forint háztartási kisegítő többletköltség, havi 12.008 forint közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltség, havi 232.000 forint jövedelempótló járadék és 1.700 forint fényvédelem többletköltség megfizetésére.

[11] Érvelése szerint a baleset munkavégzés közben érte, amelynek következtében elvesztette autóvezetési képességét, amely korábban családja életét a mindennapokban is megkönnyítette, és számára megélhetési forrást is jelentett. Sérült az egészséghez és testi épséghez fűződő személyiségi joga, a teljes családi élethez való joga, valamint a munkához való joga is. Szembetegsége pszichés megbetegedést is okozott nála.

[12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a baleset munkaviszonnyal összefüggésben keletkezett, azonban a munkavállaló nem tett arra vonatkozóan konkrét tényelőadást, hogy az mikor következett be, és mi okozta. Másodlagosan kármegosztásra hivatkozott abban a körben, hogy a néhai nem tett meg mindent a kárenyhítési kötelezettsége körében, nem alkalmazta előírás szerűen a felírt szemcseppeket, és nem szolt időben a munkáltatójának a balesetéről. A munkavállalónak a bal szemén egyébként is szürkehályogja volt, látási panaszai vélhetően nagyrészt ezzel álltak összefüggésben. Valamennyi kereseti igényt vitatta, a jövedelempótló járadék jogalapját arra tekintettel, hogy a 2017. szeptember 25-ei szemészeti lelet is megállapította, miszerint munkába állásának szemészeti ellenjavallata nem volt.

Az első- és a másodfokú bíróság döntése

[13] A Fővárosi Törvényszék 21.M.70.436/2021/80. számú ítéletével kötelezte az alperest a kereset szerint sérelemdíj, gyógyszer többletköltség, gondozási többletköltség, háztartási kisegítő többletköltség, közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltség, fényvédelem többletköltség és keresetveszteség megfizetésére kamatokkal terhelten, 2023. november 1-től véghatáridő nélkül gyógyszer többletköltség, háztartási kisegítő többletköltség, közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltség, fényvédelem többletköltség és keresetveszteség címén költségpótló járadék megfizetésére, míg a keresetveszteségi járadékot havi 197.200 forintba állapította meg, a meghaladó keresetet elutasítva, és kötelezte az alperest perköltség és illeték viselésére is.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 166. § (1) (2) bekezdésére, 167. § (1) (2) bekezdésére, 173. § (1) (2) bekezdésére, 172. § (2) bekezdésére, valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja. tv.) 1. mellékletének 1.2.b) pontjában foglaltakra. Felhívta az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2016. évi XXIX. törvény 59. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem volt vitatott, miszerint a munkavállaló bal szemének sérülése a munkaviszonyával összefüggésben következett be a helységi 1. mellékletű épülő tengelysúlymérő állomás kiépítése során. Azt, hogy a bal szemének komoly sérülése valóban az általa előadott körülmények között következett be, a kirendelt munkavédelmi, illetve orvosszakértő vizsgálatának eredménye sem zárta ki. Semmilyen adat nem merült fel a perben, ami felvetette volna a lehetőségét annak, hogy a szemsérülést bármilyen más esemény okozhatta.

[16] Tekintettel arra, hogy a baleset a munkaviszonnyal összefüggésben következett be, az ebből eredő károkért objektív alapon minden további körülmény munkavállaló általi

bizonyítása nélkül felel az alperes. Alperes mentesülésének kizárólag az Mt. 166. § (2) bekezdésében foglalt valamely eset fennállása mellett lenne helye, ami azonban nem történt meg.

[17] Bár a körülményekből pontosan nem lehet megállapítani, hogy milyen anyag okozta a szemsérülést, az orvosszakértői vélemény is legvalószínűbb forrásnak egy nagy erővel a szembe vágódó tompa kis tárgyat nevezett meg, ami lehetett sima kavics vagy építkezési anyagdarab is. Mivel mindent egybevetve ez a mechanizmus a baleset egy lehetséges oka lehetett, az elsőfokú bíróság az alperes kimentésére vonatkozóan előadott érvelést érdemben vizsgálta. Megállapította, hogy a letalpalás a munkavégzés szerves része volt, és amennyiben a szemsérülést egy a talp alól felpattandó kavics okozta, úgy nem állapítható meg, hogy a kár oka egy olyan esemény, ami nem volt összefüggésben az alperes működésével.

[18] Az alperes a felelősség alól nem mentesülhet azzal az érvelésével, hogy a perben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján ténylegesen továbbra sem állapítható meg a baleset bekövetkezésének pontos oka, és ezért nem tudott érdemi védekezést előadni. Alperes nem vitatta azt az állítást, hogy a baleset a munkaviszonnyal összefüggésben következett be, ettől kezdve pedig azokat a tényeket, amelyekre a kimentését kívánta alapítani, az alperesnek kellett volna előadnia, ennek azonban nem tett eleget.

[19] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes kármegosztásra vonatkozó előadását sem, a munkavállaló a káreseményt a munkáltatónál azonnal jelezte, az üvegtestet tartó rostok károsodása pedig a baleset pillanatában bekövetkezett. Ennek állapotában sem a balesetet követő napokban, sem a műtét idejéig további romlás nem történt.

[20] A kártérítési igény összecszerűségével összefüggésben az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta a gyógyszer többletköltség, gondozási költség, háztartási kisegítő többletköltsége, közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltsége, fényvédelem iránti igényt.

[21] A keresetvesztéssel összefüggésben kifejtette, hogy mivel a munkavállaló sofőrként dolgozott, az autó vezetésére való képességének elvesztése miatt további munkavégzése is megghiúsult, az alperes 2017. augusztus 31-vel a társadalombiztosítási szerveknél kijelentette, vele a kapcsolatot teljesen megszakította. Ezt követően munkavégzési kísérletei megghiúsultak.

Ezért az elsőfokú bíróság az alperes által sem vitatott összecszerűséggel (a mindenkor minimálbér összegében) kötelezte a munkáltatót a munkavállaló 2023. október 31. napjáig elmaradt jövedelme megtérítésére. Helytadott a jövőre nézve előterjesztett járadékigényének is figyelemmel arra, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a munkavállaló más olyan egészségkárosodásban nem szenvedett, ami őt a munkavállalásban akadályozta volna. Amennyiben pedig a jövőben bármi olyan – a baleset következményeitől független – körülmény felmerülne, ami a munkavállalási képességre kihatással lenne, az alperesnek lehetősége van a keresetpótló járadék csökkentését vagy akár megszüntetését kérni.

[22] Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj iránti igénynek is helytadott. Kifejtette, hogy a néhai munkavállaló egészségének és testi épségének sérelméhez vezetett a baleset, mivel látásában maradandó funkcióromlás állt be. Térlátási képességének elvesztése családja életét is megnehezíti, mivel korábban ő szállított autóval másokat, most pedig őt kell szállítani, ha valahová autóval célszerű menni. Elvesztette arra való képességét is, hogy családja mindennapi életében a férfi szerepből adódó tevékenységeket (nehezebb fizikai munka, szerelések) elvégezhesse. Családi élethez való joga emiatt és azért is sérült, mert instabil fizikai és kedélyállapota miatt a család hétköznapijaiban és ünnepeiben nem tud már úgy részt venni, mint korábban.

[23] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla I.Mf.31.029/2024/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett

résében a sérelemdíj és kamatai, a gyógyszer többletköltség és kamatai, a gondozási többletköltség és kamatai, a fényvédelem többletköltség és kamatai, a keresetvesztés és kamatai, a gyógyszer többletköltség járadék, a jövedelempótló járadék és a fényvédelem többletköltség járadék tekintetében helybenhagyta. A közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltség tekintetében részben megváltoztatta, és annak összegét 269.548 forintra leszállította, a háztartási kisegítő többletköltség összegét 134.969 forintra leszállította, a továbbiakban ezen követeléseket elutasította. A háztartási kisegítő többletköltség, a közlekedési üzemanyag és kísérő többletköltség járadék tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság rendelkezett az alperes által fizetendő perköltség és illeték összegéről is.

[24] Rögzítette: a munkabaleseti jegyzőkönyv részletesen tartalmazza, hogy 2017. augusztus 11-én 16 óra 20 perckor csapszeg biztosító szege pattant a munkavállaló szemébe. Ennek megfelelő a kereseti tényállítás azzal, hogy nem tudni pontosan, mi csapódott a munkavállaló szemébe, de ez idegen tárgy volt. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy munkavégzése közben, a daru talpalásakor miközben a felperesek jogelődje előre hajolva azt figyelte, hogy az megfelelően történik-e, egy tompa kemény tárgy csapódott bal szemébe. Ezen ténymegállapítást mind a meghallgatott tanúvallomások, mind a munkavédelmi szakértői és az igazságügyi orvosszakértői vélemény igazolta. Nem annak volt jelentősége a munkavállaló tény- és jogállítási körében, hogy a sérülést okozó tárgy pontosan csapszeg volt-e, hanem annak, hogy munkavégzés közben történt a balesete a daru talpaláskor, a szemét ért sérülést pedig idegen tárgy okozta. Az, hogy nem sikerült pontosan meghatározni a tompa éles tárgy mibenlétét, nem érinti a munkáltató kártérítési felelősségének fennállását.

[25] Alperes álláspontjától eltérően a felperesek jogelődje mind a baleset időpontját, mind a helyszínét megjelölte, amit alátámaszt a munkabaleseti jegyzőkönyv, a balesetet munkabalesetnek elismerő közigazgatási határozat és az üzemi baleseti határozat mint közokirat.

[26] A mentesülés körében a másodfokú bíróság utalt az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjára. Eszerint alperesnek kellett bizonyítania a törvényi konjunktív feltételek fennállását, ennek azonban nem tett eleget.

[27] A perbeli esetben a munkavégzés helyszíne, annak adottságai és talaja a munkáltató ellenőrzési körébe tartozott függetlenül attól, hogy kinek a kezelésében állt a terület. Önmagában az sem menti az alperes felelősségét, hogy a terület karbantartását nem ő végezte, illetve, hogy azt munkavégzésre alkalmas állapotban vette át, mert azzal kapcsolatban az alperesnek folyamatos ellenőrzési kötelezettsége volt.

[28] A károkozó körülmény nem minősül elháríthatónak, ha a munkáltató átlagos erőfeszítésének, a technika átlagos eredményeinek felhasználásával nincs ráhatása annak keletkezésére vagy kiküszöbölésére. E körben utalt a másodfokú bíróság az Mt. 51. § (4) és 54. § (7) bekezdésében foglaltakra.

[29] Alperes nem bizonyította az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt egyéb jogszabályi feltételeket, így azt, hogy a káreseménnyel nem kellett számolnia, és hogy az elháríthatatlan volt. A védőszemüveg olyan munkavédelmi eszköz, amivel az alperes átlagos erőfeszítéssel, a technika átlagos eredményeinek felhasználásával kiküszöbölhette volna a baleset bekövetkezését.

[30] A kármegosztás körében helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a munkavállaló vétkes közrehatása nem nyert bizonyítást (Mt. 167. § (2) bekezdés). A szakértői vélemény szerint az elsődleges ellátás utáni 1-3 munkanapnyi többletmunkavégzés nem okozott a néhai állapotában igazolhatóan olyan változást, állapotromlást, amely maradandó

oki vagy részoki kapcsolatban lenne a kárral. A szakértői kompetencia és vélemény körében utalt az alperes által felhívott Szaktv. 4. § (4) bekezdésére azzal, hogy az nem alkalmazható, eseti szakértő igénybevételére ugyanis a perben nem került sor. Adott szakterületen volt bejegyzett igazságügyi szakértő, aki el is járt. A perben igazságügyi szakértőként szakértő közreműködött, aki az igazságügyi orvostan és az egészségbiztosítás szakorvosa, és aki a szakvélemény elkészítéséhez személyl szemészfőorvost konzultánsként bevonta.

[31] A másodfokú bíróság hivatkozott a Szaktv. 45. § (4) bekezdésére és 2. § 14. pontjában foglaltakra, valamint az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 16/A. § (1) és (4) (5) bekezdésében foglaltakat. Álláspontja szerint az igazságügyi szakértő eljárása a szakkonzultáns bevonásával nem ütközött jogszabályi rendelkezésbe, a szakvélemény megfelelt az előírásoknak, így azt az elsőfokú bíróság jogszerűen vette figyelembe döntése meghozatalakor.

[32] A keresetvesztés kapcsán a másodfokú bíróság rámutatott arra, miszerint alaptalan az alperes hivatkozása a 2017. szeptember 25-én kelt ambuláns lapra, amely szerint „a felperes munkába állásának szemészeti ellenjavaslata nincs” és arra, hogy az igazságügyi szakértő ezt nem vette figyelembe. Az igazságügyi szakértő az ambuláns lapot értékelte, és egyértelműen nyilatkozott arról, hogy az abban foglaltak miért nem elfogadhatóak.

[33] Az igazságügyi szakértői vélemény egyértelműen és többször is megállapította, hogy a baleset bekövetkeztében a felperes nem volt munkavégzésre (autóvezetésre) alkalmas állapotban orvosi értelemben.

[34] A szakértői vélemény megállapította, hogy a szem bal oldalon bekövetkezett állapotrosszabbodása a szürkehályog miatt a szemsérüléssel valószínűsíthetően összefügg, de a lencse ficama, az üvegtest sérülése, a pupilla tágulata egyértelműen a perbeli sérülés következménye volt.

[35] A szakvéleményből következően egyértelmű, hogy amennyiben nem történik a munkavállaló szemével a baleset, akkor feltehetően 2018 novemberében még nem lett volna ilyen előrehaladott állapotban bal szemén a szürkehályog, másrészt pedig amennyiben igen, ez önmagában akkor még a műtétet nem indokolta volna. Mindezek egyértelműen igazolják a munkahelyi baleset és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggést, a sorsszerű szürkehályog megbetegedés és a keresetvesztés közötti okozati összefüggés hiányát.

[36] A munkavállaló keresetében véghatáridő nélkül kérte az alperes kötelezését a jövedelempótló járadék megfizetésére. Az elsőfokú eljárásban a perfelvétel lezárásáig azonban egyáltalán nem tett olyan tényállítást, hogy egyéb megbetegedése miatt lenne munkaképtelen, illetve e vonatkozásban csak a szürkehályogra hivatkozott, amivel az összefüggést a szakértői vélemény kizárta. Az alperes az elsőfokú eljárásban nem állította, hogy a munkavállaló egyéb betegségei következménye volna olyan mértékű munkaképesség csökkenés, amely munkaviszonyának megszüntetését eredményezte volna legkésőbb 2019. január 15. napjával bezárólag, és emiatt felperes nem jogosult keresetpótló járadékra. Nem hivatkozott a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992. (VI. 26.) NM rendeletre sem. Az alperes ezt követően sem tett erre vonatkozó konkrét nyilatkozatot, így a fellebbezésben előterjesztett tényállításai a Pp. 373. § (2) bekezdésébe ütköznek. Ezen túl az alperes a szakvélemény kiegészítését sem kérte.

[37] Az orvosi dokumentáció szerint a munkavállaló infarktusa 2019. január 15-én történt, ezt követően 2019 decemberében bizottság mindösszesen 10 %-os látószervi rész-egészségkárosodást állapított meg, mely teljes egészében üzemi baleseti eredetű. Egészségi állapotát 90 %-ra véleményezték, ezért az alperes hivatkozása egyrészt elkésett, másrészt a rendelkezésre álló perbeli adatokkal sem alátámasztott.

[38] A másodfokú bíróság ítéletében részletesen indokolta az elsőfokú ítéletet összezszerűségében helybenhagyó, azokat leszállító és elutasító rendelkezéseit.

[39] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megítélt sérelemdíj mértékét sem találta eltűzottnak. Megállapította – az elsőfokú bírósággal egyezően –, hogy a munkavállaló esetében sérűlt az egészséghöz és testi épséghöz, a munkához, valamint a családi élethez való jog.

Az alperes felűlvizsgálati kérelme és a felperesek felűlvizsgálati ellenkérelme

[40] Az alperes felűlvizsgálat engedélyezése iránti kérelemnek nevezett beadványában az ítéletek hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte. Másodlagosan az első- és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását indítványozta. Perköltséget is igényelt.

[41] Alperes elsőlegesen a keresetveszteség körében kérte az ítéletek felűlvizsgálatát. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a bíróságok eljárási szabályt sértettek azzal, hogy nem rendeltek ki társszakértőt az igazságűgyi szakértői tevékenységről szűló 2016. évi XXIX. törvény 4. § (1) bekezdése, valamint 45. §-a rendelkezései alapján. A másodfokú bíróság a Pp. 318. § rendelkezéseit figyelembevéve akkor járt volna el szabályszerű módon, ha az elsőfokú bíróságot az eljárás kiegészítésére utasította volna további orvosszakértői vélemény beszerzése érdekében.

[42] Vitatta, hogy munkavállalónak élete végéig járna keresetveszteség jogcímén jűvedelempótló járadék a nyugdíja mellett úgy, hogy időközben 2019. február 4-én infarktusa volt, ami a korábbi, 2017 augusztusában elszenvedett szemsérűléssel járó munkahelyi balesettel nem hozható összefűggésbe a korábban beszerzett szakvélemény alapján.

[43] Alperes szerint kérdés, hogy kaphat-e élete végéig vezetői és darukezelői engedélyt egy 72 éves, infarktuson átesett ember, ezáltal nem veszélyezteteti-e a közűti közlekedésben résztvevőket, illetűleg ebből eredűen jár-e valakinek élete végéig jűvedelempótló kártérítés.

[44] A munkavállaló 2024. jűnius 6-án elhunyt, így vélemezhető, hogy esetleg más betegségben is szenvedett, ami az eredeti munkakörében való foglalkoztatását akadályozta volna, ha pedig ez a helyzet fennáll, ezen időszaktól kezdűdűen a keresetveszteség címén megítélt jűvedelempótló kártérítés már nem járhatott volna részére.

[45] Alperes szerint az elműlt közel fél évben felmerűlhettek olyan egészségűgyi problémák, új tények, körűlmények, amellyel kapcsolatban a jűvedelempótló járadék mérséklésének, illetve megsűntetésének lett volna helye. Alperes azonban pontosan nem tudja miben halt meg a volt munkavállalója, volt-e olyan betegsége, ami az alperes fizetési kötelezettségét érintené az elműlt évek tekintetében. Elvárható lett volna erre vonatkozó tájékoztatás megadása.

[46] Alperes álláspontja szerint 2019. február 4-tűl a felperesek jogelűdje nem volt olyan egészségi állapotban és életkorban, hogy az eredeti darukezelői munkakörben hivatásos sofűrként foglalkoztatható lett volna, így a keresetveszteség megítélt összegét a fenti időponttól kezdűdűen 8.207.300 forint erejéig tette vitássá. A bekűvetkezett halál napjáig vélelem szűl amelletű, hogy a nűhainak más – nem munkahelyi balesettel – összefűggésben keletkezett betegsége is kialakult az elműlt idűszakban.

[47] Alperes a megállapított tényállást is sérelmezte. Érvelése szerint a munkavállaló maga csatolt olyan iratokat, amikben kűvetkezetesen a csapszeg okozta sérűlésre hivatkozott,

ugyanakkor a perfelvétel lezárását követően még 2022 novemberben szintén a csapszeget biztosító szegre gondolt sérülése okaként.

[48] A baleset bekövetkezésének pontos napja sincs megállapítva, hol csütörtöki, hol pénteki napra van téve.

[49] Miután a munkavédelmi szakértő a csapszeget biztosító szeg által okozott sérülést egyértelműen kizárta, és kizárólag ennek a mechanizmusát vizsgálta, a szakvélemény megismerését követően a felperesek jogelődje gyakorlatilag változtatott a tényálláson, és kavics által okozott sérülésre utalt. Nem egyértelmű, hogy az eljárás ezen szakaszában a Pp. 217. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően pontosan mikor terjesztettek elő keresetváltoztatás iránti kérelmet, és volt-e egyáltalán új tényállítás a munkavállaló részéről, ennek megengedhetősége egyáltalán fennállt-e a Pp. 215. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján.

[50] Az igazságügyi munkavédelmi szakértő személyes meghallgatását követően nem az ellenkérelem változtatás lehetőségére kellett volna felhívni az alperes figyelmét, hanem a keresetet el kellett volna utasítani.

[51] A 2012. december 2-án tartott tárgyaláson a személyesen meghallgatott szakértő a csapszeg, valamint a rugós biztosító szög törése által okozott sérülést teljességgel kizárta. Ez jelenik meg a jegyzőkönyv 3., 4. oldalán, illetve a 8. oldalán.

[52] A kavics általi felferődés körében a szemüveg használatának szükségessége merült fel. A szakértő ugyan az ilyenfajta baleset bekövetkezését alig látta valószínűsíthetőnek, azonban úgy ítélte meg, hogy védőszemüveg használatának kötelezővé tételével lett volna a sérülés elkerülhető. tanúl tanúként úgy nyilatkozott, hogy daruzás közben alapesetben nem volt kötelező a szemüveg viselése, de ezt az alperes biztosította olyankor, amikor szóródó anyag volt. Adott esetben friss betonozás volt, és így nem életszerű a felferődés feltételezése.

[53] A munkavállalói szabályszegéssel összefüggésben utalt alperes a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 66. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Arra hivatkozott, hogy a felperes a sérülést nem jelezte haladéktalanul a munkát közvetlenül irányító személynek, és továbbra is vezette a munkavégzés helyszínétől egészen helység2ig a járművet.

[54] A munkavállaló kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, a munkáltatótól pedig nem volt elvárható, hogy a bekövetkezett balesetet elkerülje, illetőleg a kárt elhárítsa. A szakértő is megerősítette, hogy kavics általi felferődésre a munkafolyamat során aligha kellett számítani, a terület karbantartását pedig nem az alperes végezte, az nem is az ő tulajdonában állt.

[55] A perben kirendelt igazságügyi orvostan- és egészségbiztosítás szakorvos szemészeti betegségekre vonatkozó speciális szakértői kompetenciával nem rendelkezik, az általa felkért szemész szakorvos és szakkonzulens viszont nem igazságügyi szakértő. Alperesi álláspont szerint jogszabályi rendelkezéssel ellentétes módon történt a szakkonzulens felkérése. E körben utalt a Szaktv. 4. § (1) bekezdésére, 45. § (4) bekezdésében foglaltakra. Álláspontja szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi XCCC. törvény (a továbbiakban: Pp.) 316. § rendelkezései értelmében a rendelkezésre álló szakvélemény aggályos, iratellenes, homályos, a perbeli adatokkal ellentétes, így annak kiegészítése illetőleg további társszakértői vélemény beszerzése lett volna szükséges.

[56] A munkavállaló vétkes közrehatását is vizsgálni kellett volna, és kármegosztást lehetett volna alkalmazni 60-40 %-ban a munkáltató terhére. A felperesek jogelődje ugyanis a személyes meghallgatásakor egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a talpat kihúzás nélkül eresztette le, másrészt pedig, hogy látta, miszerint utólagosan nem megfelelő alkatrész lett beszerelve. Ebben az esetben pedig jeleznie kellett volna a hiányosságokat a felettesének.

[57] A felperesi jogutódok felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték. Érvelésük szerint a szakértői kompetencia nem kérdőjelezhető meg, ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság helytálló következtetésre jutott.

[58] Alperes a felülvizsgálat tárgyává a keresetveszteség jogcímén megítélt összeget tette, mégpedig 2019. február 4. napjától a 2024. június 6. napján bekövetkezett haláláig. E körben ugyanakkor semmilyen jogszabályt nem jelölt meg, amelyet az első- és másodfokú bíróságok megsértettek volna, alperes kérelme a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat nélkülözi. Nem derül ki, hogy mely jogszabálysértés alapján, milyen okból lenne indokolt a jogerős ítélet megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése, alperes mire alapítja felülvizsgálati kérelmét.

A Kúria döntése és jogi indoka

[59] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[60] A felperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elnevezéssel adta be tartalmát tekintve felülvizsgálati kérelmét. Mivel a fél nyilatkozatait nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint kell figyelembe venni (Pp.110.§ (3) bekezdés), a felperes beadványát a Kúria felülvizsgálati kérelemnek tekintette, és eszerint bírálta el. Hangsúlyozandó, hogy jelen esetben egyébként engedélyezés iránti kérelemre nem volt szükség a Pp. 523. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

[61] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottnak van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása, és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el, hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból, a megjelölt jogszabályokat megsértette-e a jogerős ítélet. Ennek figyelembevételével a Pp. 423. §-a alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében volt vizsgálható a jogerős ítélet jogszabálysértő volta.

[62] A felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi elemei a megsértettként megjelölt jogszabályhely feltüntetése és a jogszabálysértés megvalósulását alátámasztó jogi érvelés (Pp. 413. § (1) bekezdés d) pont). A megsértett jogszabályhelyet pontosan meg kell jelölni, és az arra vonatkozó jogi érvelésben szöveges formában is megfogalmazni a jogerős ítélet által sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát (Pfv.II.20.529/2024., Pfv.II.20.877/2024.). Mindebből következően csak azon felülvizsgálati érvelés volt vizsgálat tárgyává tehető, amely a fenti előírásoknak megfelelt.

[63] Elsődlegesen eljárásjogi szabálysértésként a Szaktv. 4. § (1) bekezdésének, 45. §-nak és a Pp. 316. §-ának megsértését panaszolta állítva, hogy a bíróságok részéről társszakértő kirendelése lett volna indokolt. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság ítéletének [57]-[59] bekezdésében foglaltak teljes mértékben helytállóak voltak. Helyesen hívta fel a jogerős ítélet az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (VIII. 31.) IRM rendelet 16/A. § (1) bekezdésében foglaltakat. Eszerint, ha a szakkérdés sérülések gyógytartalmának, keletkezési módjának megállapítására, vagy kártérítési eljárásban sérülés megítélésére irányul, igazságügyi orvostani szakértői vizsgálatot kell végezni. Ugyanezen szakasz (4) (5) bekezdése értelmében az (1) bekezdésben megjelölt szakkérdések esetében az igazságügyi orvostani szakértői vizsgálat elvégzése mellett más, az esetlegesen felmerülő és igazságügyi orvostani vizsgálatokkal meg nem válaszolható klinikai szakkérdésnek megfelelő szakértői

vizsgálatnak is helye van. A (2) és (4) bekezdésben megjelölt klinikai szakkérdés vizsgálatát – a kirendelő rendelkezésének megfelelően – szakkonzultáns is elvégezheti. Jelen ügyben a bíróságoknak igazságügyi orvostani szakértőt kellett kirendelni, a klinikai szakkérdés vizsgálatát pedig szakkonzulens elvégezhetette. Így az elkészült szakértői vélemény megfelelt az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek, a hivatkozott jogszabálysértés nem történt meg.

[64] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jövedelempótló kártérítés körében annak megalapozatlanságát állította hivatkozva arra, hogy a munkavállaló elmulasztotta tájékoztatási kötelezettségét, hiszen vélelmezhetően olyan betegségben szenvedett és hunyt el, ami a foglalkoztatását egyébként is ellehetetlenítette volna. Az alperes a felülvizsgálati kérelmének ezen részében jogszabálysértést nem jelölt meg, így a Kúriának álláspontjával nem volt módja foglalkozni a fent részletezettek alapján.

[65] A baleset bekövetkezésének módját, körülményeit illetően az alperes arra utalt, hogy a felperesek jogelődje nem megengedett keresetváltoztatást eszközölt, ezáltal pedig sérült a Pp. 215. § (1) bekezdés a) b) pontja, valamint a Pp. 217. § (1) bekezdése. Ezzel szemben a kereset mindvégig a munkabalesetből származó kár megfizetésére irányult, így nem minősülhetett keresetváltoztatásnak (Pp. 7. § 12. pont), ha – a baleset pontos okának tisztázhatatlansága miatt – a sérült a baleset bekövetkezésének lehetséges módját utóbb módosította, illetve más lehetőséget is felvázolt.

[66] A másodfokú bíróság ítéletének [46]-[48] bekezdéseiben helyesen utalt arra, hogy a baleset bekövetkezése pontosan nem volt megállapítható, nem lehetett kétséget kizáróan meghatározni a tompa éles tárgy mibenlétét, mindez azonban nem érinti a munkáltató kártérítési felelősségének fennálltát. Mind a munkaviszonnyal való összefüggés, mind a kárral való okozati összefüggés igazolást nyert, így az Mt. 166. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek (amelynek megsértésre jogszabályhely megjelölésével az alperes nem is hivatkozott) fennálltak.

[67] A munkavállaló a baleset időpontját pontosan megjelölte, ezzel kapcsolatban következesen nyilatkozott. Az alperes által kiállított munkabaleseti jegyzőkönyv, illetve az üzemi baleset tényét elismerő határozat, valamint a hivatalának munkabalesetről szóló határozata is 2017. augusztus 11-ben jelölte meg a baleset napját, 16 óra 20 percre téve annak idejét. Mindez tanúkkal is igazolt csakúgy, mint a baleset helyszíne.

[68] Az alperes felülvizsgálati kérelmében az Mvt. 66. § (1) bekezdésének téves alkalmazását is panaszolta, ez azonban alaptalan volt. A másodfokú bíróság ítéletének [55] bekezdésében írtak teljes mértékben helytállóak voltak a munkavállaló balesetet követő magatartását illetően. A felperesek jogelődje a sérülését jelezte, bár kezdetben annak nem tulajdonított különösebb jelentőséget. A bizonyítékokból azonban arra lehetett következtetni, hogy a balesetet röviddel annak bekövetkezése után bejelentette, és nem merült fel arra nézve adat, hogy az esetleges késlekedés és a bekövetkezett kár között bármilyen ok-okozati összefüggés fennállna, a közrehatás nem nyert bizonyítást.

[69] A munkavállaló részletesen ismertette a szemcsepp használatát, illetve azt, hogy ezt mikor és milyen okból mellőzte. E körben is helytállóak a másodfokú bíróság ítéletének [56] bekezdésében írtak.

[70] Peradat, hogy az alperes védőszemüveget nem biztosított, és e körben ellenőrzési kötelezettségének sem tett eleget annak ellenére, hogy ez olyan munkavédelmi eszköz, amivel az alperes kiküszöbölhette volna a tompa tárgy szembecsapódását.

[71] A mentesülés, előreláthatóság kérdését illetően az alperes konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg jogszabályhellyel, így ez nem képezhetette felülvizsgálat tárgyát.

[72] A szakértői vélemény tekintetében is alaptalan volt a felülvizsgálati érvelés. A korábban kifejtettek szerint eljárásjogi szabálysértés ez ügyben nem történt, az elsőfokú

bíróság helytállóan járt el, és a szakvéleményben foglaltakat jogszerűen tette ítélezése alapjául.

[73] Az alperes a munkavállalói közrehatást is állította, jogszabálysértést jogszabályhellyel azonban ezzel összefüggésben sem jelölt meg, így erre vonatkozó előadása sem volt érdemben vizsgálható.

[74] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 424. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, mivel a felülvizsgálati kérelemben megjelölt és vizsgálható okok miatt az nem volt jogszabálysértő.

[75] A pervesztes alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes igazolt felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[76] A Kúria az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdés szerint döntött a felülvizsgálati eljárásban felmerült illeték mértékéről a 8.027.300 forint pertárgyérték alapján. Az alperes tévesen 160.546 forint illetéket rótt le, amely összeget a helyes, 802.730 forint felülvizsgálati eljárási illetékből a Kúria levonásba helyezett. Tájékoztatja az alperest, hogy a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Kúria megnevezését, e határozatának számát és a fizetésre kötelezett, azaz az alperes adóazonosító számát.

[77] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyalás tartásának mellőzésével bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés szerint.

[78] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.

A döntés elvi tartalma

Nem érinti a munkáltató kártérítési felelősségének fennállását, ha a szemsérülést okozó tárgy mibenlétét pontosan nem sikerül megállapítani, de a baleset munkaviszonnyal való összefüggése, a kár bekövetkezte, és a kettő közötti okozati összefüggés igazolást nyer, mivel ezáltal az Mt. 166. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek teljesülnek.

Budapest, 2025. május 6.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Osztovits András s.k. bíró